

Julie de Graaf

DE SCHOOLPLEIN DETECTIVES

ILLUSTRATIES
Marieke
van
Ditshuizen

EN DE SLEUTEL
VAN NIETS

Lannoo

www.lannoo.com

www.de-leukste-kinderboeken.com

Registreer u op onze website en wij sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2025

Auteur: Julie de Graaf (www.juliedegraaf.nl)

Illustrator: Marieke van Ditshuizen (www.mariekevanditshuizen.nl)

Vormgeving cover: Studio Lannoo

Vormgeving binnenwerk: Mieke Smalle

ISBN 978 90 209 8842 0

D/2025/45/533

NUR 283

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave zijn uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

Voor mijn eigen Carolus en Wilhelmina

September 1593

Een deftige, wat oudere man staat op een stenen pleintje in een pas aangelegde tuin. Hij steunt op een wandelstok en met zijn lange zwarte mantel ziet hij er streng uit. Maar als je goed kijkt, zie je vriendelijke rimpeltjes rond zijn bruine ogen. Rimpeltjes die je alleen verdient door jarenlang veel te lachen. Hij glimlacht nu ook, terwijl hij om zich heen kijkt naar de twaalf kale stukjes grond met losgewoelde aarde. Maar als het om planten gaat, kan deze man in de toekomst kijken. Hij knijpt zijn ogen dicht en ziet de tuin in volle bloei voor zich. Hij ruikt de zoete geur van de bloeiende kamille en jasmijn. Hij hoort het ritselen en knisperen van de grassen en kruiden.

Hij opent zijn ogen en strijkt tevreden met zijn hand over zijn grijze snor en baardje. Hier zullen leerlingen van over heel de wereld samenkomen om kennis op te doen over planten, bloemen en zaden. En hij? Hij zal op zoek gaan naar jonge studenten die niet alleen slim en nieuwsgierig zijn, maar lef hebben en doorzettingsvermogen. De allerbesten zal hij belonen.

Tenminste... als ze zijn spoor weten te volgen.

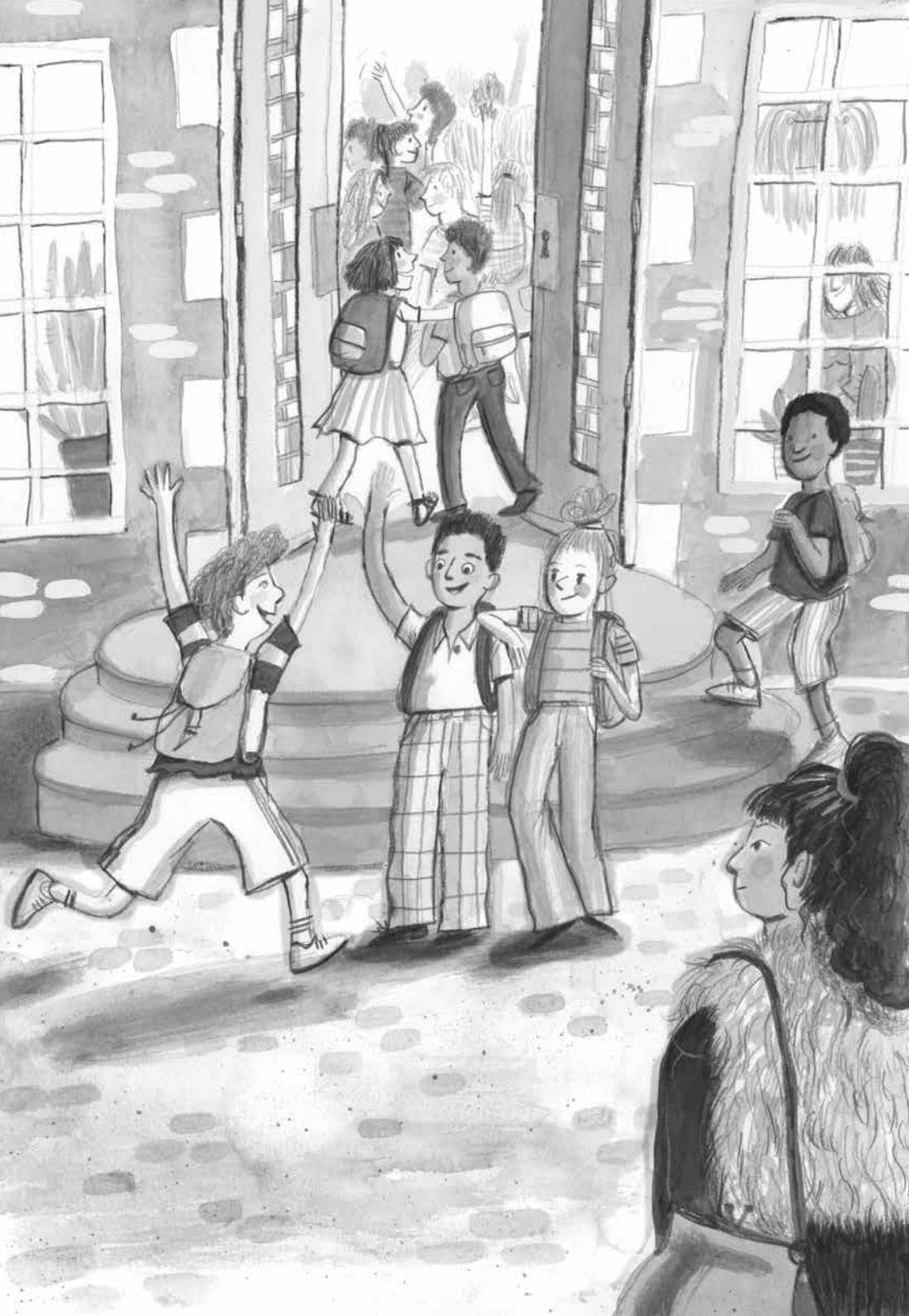
Het spoor waar hij vandaag de allerlaatste stap van uitzet.

De man knielt neer op het pleintje tussen de plantenbedden. Het kost hem moeite en hij kreunt zacht, maar het lukt. Hij kijkt even om zich heen; niemand te zien. De zon staat al bijna op het hoogste punt en over een paar minuten zal hij niet langer alleen zijn. Hij slaat zijn mantel open en haalt een schepje tevoorschijn uit de leren buidel die hij om zijn middel draagt. Haastig wrikt hij een paar keien los en graaft een kleine kuil. Dan pakt hij een houten kistje uit de buidel. Hij houdt het even dicht tegen zich aan. Als je naast hem had gestaan, had je hem horen fluisteren. Woorden in een vreemde taal. 'Per aspera ad astra.'

In de verte hoort hij voetstappen. Hij plaatst het kistje in de grond, gooit er weer aarde overheen en duwt snel de keien terug op hun plek. Zo, denkt hij, terwijl hij moeizaam overeind komt en zijn handen afklopt aan zijn mantel.

Laat de zoektocht beginnen.

1. Tik 'm aan voor school

‘Yes! School is weer begonnen! Laat je horen voor school! *Whoop whoop!*’ Uitgelaten komt een jongen het schoolplein op rennen. Hij heeft zijn beide vuisten in de lucht gestoken en zijn bruine krullen bewegen vrolijk met hem mee. Nu steekt hij zijn handen uit alsof hij een sporter is die over de finish gaat en ondertussen high fives uitdeelt aan fans. Hij schreeuwt: ‘Tik 'm aan voor school!’ en sprint op een blond meisje en een donkere jongen af die bij de ingang staan te wachten.

‘Ehm’, zegt Lisa terwijl ze hem highfivet. ‘Laat je horen voor school? Wíé ben jij en wát heb je met onze vriend Mats gedaan? Hij heeft blauwe ogen en net zulke krullen als jij, maar hij is geen fan van school en zou nooit *whoop whoop* zeggen. Komt hij je bekend voor?’

Ibi moet lachen en steekt ook zijn hand op voor een high five. ‘Mats, ik heb je gemist!’ zegt hij blij. ‘Tik 'm aan.’

‘Ik ben zo blij dat jullie terug zijn’, zegt Mats met een zucht. Hij laat zijn rugtas met een plof op de grond vallen.

‘Ik heb de saaiste tweehonderddrieënnegentig weken van mijn leven gehad.’

‘We hebben elkaar vier weken niet gezien, joh.’ Lisa rolt met haar ogen. Mats moet ook altijd overdrijven. Maar ze begrijpt hem wel. Normaal gesproken zien Mats, Ibi en Lisa elkaar bijna iedere dag, maar in de zomervakantie hebben ze alle drie een eigen programma. Lisa was dit jaar met haar ouders en broertje in Oostenrijk op een camping met knuffelgeiten en een trampoline. Ibi ging zoals iedere zomer met zijn ouders en zussen een maand naar Marokko, waar hij verwend wordt door zijn oma en opa en heeft leren surfen. Mats probeert niet jaloers te zijn op zijn vrienden. Hij zat deze zomer thuis met zijn vader. Of eigenlijk, zonder zijn vader. Die werkt namelijk als verpleegkundige. Omdat ze het geld goed kunnen gebruiken, laat hij zich in de zomer extra vaak inroosteren. Dat is dus Mats’ vakantie: hangen op het voetbalveldje naast de flat. Vanaf de penaltystip schieten en tellen hoe vaak hij de bal in de rechterbovenhoek van de goal kan raken. En dagen aftellen. Aftellen tot Lisa en Ibi er weer zijn.

Tot school weer begint.

Tot vandaag.

Als de schooldeuren opengaan, rennen ze naar binnen. Links en rechts zien ze hun klasgenoten en door de hele school klinken vrolijke begroetingen. ‘Hé, Ezra!’ ‘Louis,

hoe gaat ie?!” ‘Yooo Cleoooo!’ Bij de deur van groep 3 stoten kinderen elkaar aan als ze Lisa, Mats en Ibi voorbij zien lopen.

Een kleine jongen met witblond haar en rode wangen wijst hen na en roept tegen zijn vriendjes: ‘Dat zijn ze, de schoolpleindetectives! Ik zie ze!’

Mats staat stil, maakt een diepe buiging en werpt kushandjes naar zijn publiek.

‘Kom op, uitslover, doorlopen’, zegt Lisa met een gloeiend gezicht terwijl ze Mats aan zijn arm trekt.

Ibi strijkt beschaamd met zijn hand door zijn haar en mompelt: ‘Dit loopt uit de hand.’

Toch zijn ze alle drie apetrots op die bijnaam: de schoolpleindetectives.

2. Echte detectives

Ze kregen de bijnaam een paar jaar geleden, in groep 4. Op een druilerige vrijdag in oktober, toen hun klasgenoot Benjamin zijn favoriete voetbalplaatje was kwijtgeraakt. Juf Amara was niet echt behulpzaam geweest. ‘Tja, Benjamin, dat is erg jammer. Maar dit is precies waarom we geen verzamelkaartjes naar school meenemen’, had ze gezegd toen Benjamin huilend aan haar bureau stond.

Mats vond het hartstikke oneerlijk. ‘Hallo! Natúúrlijk wil hij die aan ons laten zien!’ had hij verontwaardigd uitgeroepen.

‘Tets klopt hier niet’, zei Lisa, terwijl ze een kleine rilling over haar rug voelde lopen. ‘Iemand heeft het plaatje uit zijn tas gehaald, ik weet het zeker.’

Ibi bleef stil, liep toen naar de kapstok en bestudeerde de naamkaartjes.

‘Aha!’ riep hij triomfantelijk toen hij het kaartje rechts van dat van Benjamin zag. ‘Tirza!’

‘Natuurlijk,’ zei Lisa, ‘Tirza!’ Had ze niet heel jaloers naar Benjamins nieuwe plaatje gekeken? Het moest Tirza

wel zijn! Ze renden naar de juf om hun ontdekking te vertellen. Juf Amara liep mee naar buiten, waar ze Tirza in het klimrek aantrof.

‘Tirza,’ vroeg juf Amara, ‘weet jij toevallig waar Benjamins plaatje is?’

Tirza moest meteen huilen en haalde het plaatje uit haar zak. Het was inderdaad precies zo gegaan als Ibi, Mats en Lisa dachten.

‘Goed gespeurd,’ zei juf Amara tegen hen, ‘jullie zijn echte detectives. Schoolpleindetectives.’

Die naam bleef hangen en voortaan ging het drietal in de pauzes op zoek naar raadsels om op te lossen. Ze vonden bijvoorbeeld de al weken verloren gym schoenen van Kees uit groep 8 terug achter een stapel turnmatten. ‘Met gevaar voor eigen leven’, zei Mats terwijl hij met zijn duim en wijsvinger zijn neus dichtkneep en met de andere hand de stinkende vondst aan Kees overhandigde. ‘We hebben meteen het raadsel van de geheimzinnige

geur opgelost, mees!’ zei Lisa blij tegen Denzel, hun gymleraar.

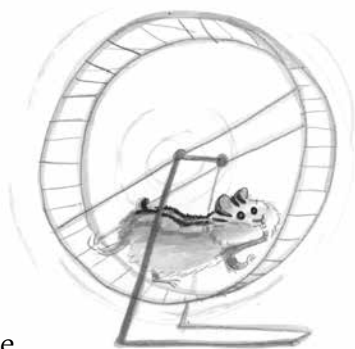
En ze ontdekten waarom Harry, de nieuwe hamster bij de kleuters, met de week dikker werd.

‘Harry is Harriëtte’, had Ibi droogjes opgemerkt. Niet

lang daarna werden acht kleine hamstertjes geboren.

Of die keer dat meester Mark in de pauze zijn favoriete koffiebeker was kwijtgeraakt. Achteraf bleek dat hij hem even snel onder het lerarenbankje had gezet toen hij een groep wilde kleuters moest temmen. Nadat alle kleuters van elkaar af getrokken en getroost waren, liep hij terug naar het bankje en kon hij zijn beker niet meer vinden. Hij wist zéker dat iemand van groep 6 hem had meegenomen en was al aan het dreigen met drie weken dictee in plaats van gymles, toen Lisa had uitgeroepen: ‘Yo, mees, chill, je beker staat achter je, op de grond.’

De leerlingen van groep 6 waren in lachen uitgebarsten. Meester Mark wil het er liever niet meer over hebben.

Zo lossen ze het ene na het andere raadsel op. Natuurlijk, het zijn geen grote zaken. Het is niet alsof ze moorden oplossen. (Behalve dan die ene keer dat Mats deed alsof hij het slachtoffer was geworden van een doodsaaie rekenles. Plaats van het misdrijf: groep 5. Dader: juf Silvy.) Maar ze hebben in de afgelopen jaren een goede reputatie opgebouwd. Iedereen van basisschool de Clusius weet de schoolpleindetectives te vinden als er iets verloren of zoek is.

En sinds de eerste zaak van het verloren voetbalplaatje hebben ze nog altijd dezelfde taakverdeling: Mats kan niet tegen onrecht. Als iets weg is of oneerlijk, dan móét hij er wat aan doen. Lisa heeft een uitstekend niet-pluis-gevoel en weet meteen of er iets niet klopt. En Ibi? Zijn hoofd is net een computer, zo snel kan hij denken. Met die drie talenten kunnen ze samen alles oplossen.

Of, nou ja, bijna alles...